

Mobstanden angaaer, giver jeg det ærede Medlem Ret i, at rundt omkring i Landet vil der reise sig Mobstand, men det vil blive fra en forsvindende Minoritet, nemlig fra en Majoritet af Præsterne, og Banffeligheder vil der ogsaa møde paa mangehaande Maader, men ogsaa efter min Overbevisning fra en forsvindende Minoritet. Kan Rigsdagen ordne denne Sag saaledes, at Statskassens Løv er varetaget tilligemed Hensynet til de Interesser, der skulle tjenes derved, saa er jeg overbevist om, at man i Almindelighed vil hilse en saadan Reform med Glæde, og hvis ikke, kan man ved de forestaaende Valg give en anden Anskuelse tilkjende og sende saadanne Mænd til Rigsdagen, som atter kunne forandre Loven, inden nogen Skade er skeet, inden mere end 20—30 Embeder ere satte paa fast Gage; det kunde altsaa gøres om igjen, hvis Folket virkelig var fjed deraf. Der er her foreslaaet Oprettelse af en Pensions- og Hjælpefond. Jeg er ikke ganske enig med de ærede Medlemmer, som have udtalt sig om dette Spørgsmaal. Skulde man iøvrigt tage dette Forslag, som det foreligger, saa siger jeg: Lad os endelig beholde Fonden og blive fric for at faae den ind i Statskassen, det vil sige, lad os da beholde Fonden med den Bestemmelse, at, hvis den ikke kan staae til, maa det Fornødne tages fra de forskjellige Præstembeder; thi skulde Statskassen selv overtage Fondens her nævnte Forpligtelser, vilde det efter min Opfattelse komme den ilde til at staae. Vi have en Beregning om, at der bliver aarlig 40,000 Rbd. tilovers; det staaer Spalte 1248. Jeg troer, at den meget ærede Regjering vistnok meget mod sin Villie skuffer sig selv ved den Betragtning, og vilde skuffe os dermed, dersom vi gif ind derpaa, at Fonden ikke vil faae større Udgifter, end her er paaregnet, og jeg mener, at i denne Henseende kunde den meget ærede Kirke- og Undervisningsminister faae fornøden Oplysning af sin Collega Finantsministeren, der for 4 Aar siden som Medlem af dette Thing har meddeelt det daværende Udvalg, at man — det var Tanken — vilde bedrage sig, hvis man paa nogen Maade i sin Beregning over Pensionsansættelsen gif ud fra, at Forholdet vilde stille

sig som nu; nei, naar først Pensionsregler ere fastsatte som de nuggældende, saa vilde der komme til at hvile et ganske andet Tryk paa Kirke- og Undervisningsministeren med Hensyn til at affædige disse Embedsmænd, saa at Affædigelserne vilde stige i en ganske overordentlig Grad. Hvorledes troer de Herrer, at vi vilde kunne pensionere de Afgaaede iblandt 1000 Embedsmænd og deres Enker med et Beløb af omtrent 150,000 Rbd.? Vilde De anvende denne Maalestof paa de andre Embedsmænd og deres Enker, saa vilde De faae Pensionscontoen til at gaae mange Hundrebetusinder ned. Der er i de tidligere Aar af den seneste Periode kun afgaaet 4¹ Præster aarlig med Pension og i de senere Aar 12 i en Alder af henimod 70 Aar. Og hvorfor? Fordi Embederne væsentlig selv skulle pensionere, og fordi der paa Grund deraf og paa Grund af andre Forhold var, saa mange Hensyn at tage til de Vedkommende, at Kirkebestyrelsen maatte omme sig ved at affædige Andre end dem, for hvis Affædigelse der forelaa den yderste Nødvendighed. Derfor er der kun blevet affædiget i Gjennemsnit mellem 4 og 12 aarlig i den senere Række af Aar. Men gaae vi ind paa at fastsætte, at de nu gjældende Regler for Pension — ikke de Regler, der ville fremkomme, efter at Pensionsloven er revideret — skulle anvendes paa hele Præstestanden, saa vilde De faae at see, at de 73,000 Rbd., der nu siges at blive anvendte til affædige Præster, vilde stige meget. Og hvem skulde betale det? Fonden. Men hvorfra faaer den sine Indtægter? Ja, man antager, at i Førstningen vil det see sort ud for Fonden, men saa mener man at have de særlige Fonds under Kirke- og Undervisningsministeriet at tye til; saaledes skulle vi søge at hjælpe os. Hvor ere da disse særlige Fonds? Vilde De eftersee Finantsloven; vilde De see, at vi forbruge i Reglen næsten hele Beløbet, vi faae ikke noget stort Overflud. Vi have ganske vist i Svø Academi en meget stor Beholdning, en Capitalformue. Jeg vil antage, at vi kunne lægge den over til Pensionsfonden og derved hjælpe paa den. Det kan maaffee være meget naturligt. Vilde de Herrer gaae den Vej, at